

POUFNE LEKCJE PERSKIEGO



SCENARIUSZ LEKCJI

**JĘZYKA POLSKIEGO
LUB GODZINY WYCHOWAWCZEJ
DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH**

GRANICE JĘZYKA I GRANICE ŚWIATA

– uniwersalna opowieść o sile przetrwania w filmie „Poufne lekcje perskiego”

Autor: dr Jolanta Wróblewska, nauczycielka języka polskiego, filmoznawczyni



Czas trwania lekcji: 45 minut

CELE LEKCJI:

- wskazuje i odczytuje ukryte sensy, metafory w filmie;
- analizuje i interpretuje sceny filmowe;
- opowiada historię głównych bohaterów filmu i charakteryzuje ich;
- nazywa kategorie estetyczne zastosowane do opisu historii, podaje przykłady i wskazuje celowość ich zastosowania.

Metody i formy pracy:

- mapa myśli;
- burza mózgów;
- karta pracy;
- praca indywidualna i praca w grupie.

Środki dydaktyczne

- karty pracy;
- kadry filmowe.

Przygotowanie do lekcji

Oglądamy z uczniami w kinie film „Poufne lekcje perskiego”. Prosimy, aby uważnie obejrżeli początkowe i końcowe sceny w filmie oraz zapamiętali pojawiające się w nich obrazy.



Przebieg lekcji

FAZA WSTĘPNA

Rozpoczynamy lekcję od rozmowy na temat klamry kompozycyjnej filmu. Uczniowie zapisują w zeszycie słowa, którymi można opisać pierwsze sceny. Przewidywane odpowiedzi: np. tory kolejowe, las, człowiek, szarość, światło, niebo, ogień, płonące dokumenty.

Uczniowie czytają swoje odpowiedzi, a następnie w swobodnej rozmowie tłumaczą znaczenie, symbolikę tych słów.

Np.

tory kolejowe – droga, podążanie do celu, odbyta podróż;
las – świat, ciemność, dzikość, samotność;

szarość – nieprzyjemne miejsce, lęki i obawy, niepewność;
światło – nadzieja, poprawa losu;
niebo – wolność, nieskończoność, ład, harmonia, prawda, zbawienie, radość;
płonące dokumenty - zniszczenie, zapomnienie, utrata;



Zdj. 1-2 Początkowe kadry filmu, które stanowią również klamrę kompozycyjną filmu.

Zwracamy uwagę uczniów na to, że kiedy te same ujęcia pojawiają się na końcu filmu, to obrazy nabierają głębszego znaczenia. Znamy motywację reżysera filmu, który, używając obrazów – wizualnych metafor, pokazuje historię zwycięzcy. Jest 1942 rok, trwa II wojna światowa i na terenie Francji powstają obozy przejściowe dla Żydów, a Niemcy zabijają ich również w lasach.

FAZA REALIZACJI

W swobodnej rozmowie prosimy uczniów o wypowiedzi do pytań:

- Czym jest pojedynek?
- Co jest jego celem? Kto się pojedykuje?
- Kto wygrywa w pojedynku?
- Czy są jakieś zasady w pojedynku?
- Jakie znasz słynne pojedynki, np. opisane w literaturze?

Przewidywane odpowiedzi:

Pojedynek to dawny sposób rozwiązywania konfliktów między mężczyznami, najczęściej krwawy, choć uznawany za honorowy. To rodzaj walki między dwiema stronami.

W pojedynkach walczone o honor, niekiedy o władzę, sławę czy kobietę. W historii pojedynki przyjmowały formę rytuału, powstawały spisy praw i obowiązków pojedynkujących się oraz ich sekundantów. Do najstojniejszych literackich pojedynków należy walka Achillesa i Hektora, Apolla i Marsjasza, Dawida i Goliata, Andrzeja Kmicica i Michała Wołodyjowskiego, pojedynk na miny w „Ferdynandzie” Gombrowicza itd. W języku polskim używamy frazeologizmów: wyzwać kogoś na pojedynek, stoczyć pojedynek, wygrać lub przegrać pojedynek, pojedynek na śmierć i życie.

Proponujemy uczniom przeanalizowanie historii dwóch głównych bohaterów filmu, zwracając uwagę na to, że ich relacja to niezwykle rodzaj pojedynku, a tytułowy język perski to oręż, rodzaj używanej broni.



Zdj. 3 Główni bohaterowie filmu „Poufne lekcje perskiego”.

Dzielimy klasę na grupy, którym rozdajemy karty pracy. Uczniowie dyskutują w grupach i przygotowują odpowiedzi, które następnie prezentują na forum klasy.

Grupa 1. KAT – oficer SS Klaus Koch, ten który ma władzę

1. Kim jest w obozie Niemiec? Za co jest odpowiedzialny?
2. W jaki sposób traktuje swoich poddanych?
3. W jaki sposób traktuje swojego nauczyciela perskiego?
4. O czym marzy? Jak chce zrealizować swoje cele?
5. Scharakteryzuj w kilku zdaniach bohatera. Nazwij kilka jego cech charakteru.
6. Dlaczego Koch przegrał? Zinterpretuj ostatnią scenę, w której został aresztowany.

Przewidywane odpowiedzi:

Hauptsturmführer Klaus Koch to szef kuchni obozowej, odpowiada za zaopatrzenie magazynu. Oficer ma marzenie, po zakończeniu wojny chce wyjechać do brata, który jest w Teheranie i otworzyć tam restaurację. Dlatego chce nauczyć się języka perskiego, by móc swobodnie porozumiewać się w nowym miejscu (szuka dostępu do obcej kultury). Jest dokładny, opracowuje plan, przewiduje i wydaje mu się, że kontroluje sytuację, jest jej panem.

Koch jest narcyzem i egoistą. Jest skrupulatny. To zarozumiały człowiek, który oszukuje innych, a przy okazji samego siebie. Wstępuje do partii, żeby polepszyć swoją sytuację życiową. Hauptsturmführer SS Klaus Koch cieszy się z okrucieństwa zadawanego innym, a przy tym jest uprzejmy. Żąda, aby nazwiska wszystkich więźniów były starannie wpisane na listę, nawet jeśli trzeba będzie je ponownie przekreślić za kilka dni (zmarli), dlatego wpada w złość, krzyczy, kiedy podwładna robi to niestarannie. To taki sztuczny, nieautentyczny człowiek (tak jak język, którego się uczy). Ten człowiek bywa głupi i jednocześnie mądry. W jednej minucie jest przyjemny i przystępny, ale w następnej może eksplodować. Uważa, że nie jest winny, nie jest mordercą, że jest jedynie kucharzem. Opiekuje się swoim nauczycielem Gillesem, karmi go dodatkowymi racjami żywnościowymi i ratuje przed deportacją. Zdradza mu również swoje tajemnice, rozmawia o rodzinie i swoich życiowych wyborach. Zakochuje się w poezji języka, którego nawet nie ma. Fałszywy perski przyczynia się do jego aresztowania. Użycie tego języka poza obozem jest rodzajem kary, назнача naszego bohatera. Gdyby nie użył tego języka, z pewnością nie wzbudziłby podejrzeń u urzędników na granicy.

Grupa 2. OFIARA – Gilles, ten który jest na łasce

1. W jaki sposób udało mu się przeżyć egzekucję w lesie?
2. O czym marzy? Jak chce zrealizować swój cel?
3. Co robi w obozie?
4. Jak się zachowuje w stosunku do Kocha?
5. Scharakteryzuj w kilku zdaniach bohatera. Nazwij kilka jego cech charakteru.
6. Dlaczego wygrywa psychiczny pojedynek ze swoim rywalem, oficerem SS?

Przewidywane odpowiedzi:

Gilles to belgijski Żyd, syn rabina z Antwerpii, który unika rozstrzelania, bo kłamie w kwestii swojego pochodzenia. Staje się Persem o imieniu Reza, bo szuka szansy na przeżycie. Jest sprytny i odważny, choć fizycznie jest drobnym, niskim mężczyzną. Aby przeżyć potrzebuje języka, którego nie zna i dlatego wymyśla go. Tak oszukuje oficera SS, a stworzony język pozwolił mu trwać w obozie. Mężczyzna wykorzystuje również swoją pozycję w obozie, żeby pomagać innym. Nie chce przeżyć za wszelką cenę, dlatego ratuje niemowę. Funkcjonuje w obozie, ale żyje w wiecznym strachu, staje się zakładnikiem swojej pamięci. Jest pełen pokory, skromności, podporządkowuje się swojemu oprawcy. W końcu mówi: „Jestem zmęczony strachem”, dlatego chce się poddać, a przy likwidacji obozu idzie na śmierć z innymi więźniami. Koch i z tej sytuacji wydostaje go, bo to dla niego sprawa honorowa. Spryt Gillesa i silna wola pozwoliły przetrwać bohaterowi. Wygrał pojedynek z Kochem, upokorzył go, a przy tym przechował pamięć o innych ofiarach obozu.

Grupa 3. BROŃ - WYNALAZEK JĘZYKA

1. Jak powstaje język? Co wykorzystuje bohater do jego stworzenia?
2. Scharakteryzuj ten język, podaj kilka jego cech.
3. Co symbolizuje ten język?
4. Kogo ten język chroni i dlaczego?
5. Kogo zdradza ten język i dlaczego?
6. Czym ten język staje się w ostatniej scenie?

Przewidywane odpowiedzi:

Anta - matka, Radß - chleb, Tsvajn - świnia. Ten język to fantazja stworzona przez Gillesa, to zaprojektowany system, który powstał na podstawie list więźniów. Na polecenie Kocho Gilles pisze listy więźniów, a przy okazji składa sylaby z ich imion w nowe słowa nieprawdziwego języka. Mężczyzna używa mnemotechniki w zapamiętaniu nowych słów. **Ten język staje się bronią** w pojedynku między Kochem a Gillesem. Kiedy dochodzi do ciągłych konfrontacji bohaterów, czujemy strach, rośnie napięciem. Język staje się również **marzeniem obu bohaterów**. Dla jednego jest szansą na ocalenie życia, a dla drugiego ma być przepustką do nowego życia. Język w filmie to również **narzędzie porozumienia**, to na płaszczyźnie języka bohaterowie stają się sobie w jakiś sposób równi i faktycznie mówią w fikcyjnym języku. Wydaje się, że język może być największą barierą w porozumieniu ludzi, ale i największym pomostem. Ale to sztuczna, nieprawdziwa komunikacja, ponieważ dotyczy jedynie sytuacji obozowej. Kiedy Gilles zapytał Niemca: „Kim jesteś?“, on w fałszywym farsy nie powiedział „Hauptsturmführer Koch“, ale: „Nazywam się Klaus Koch“. Istotą nauki języka jest to, że w nowym języku mówimy o sobie (mam na imię..., mam ...lat, mam starszego brata, itp.). Gilles zaczyna dowiadywać się o Kochu tego, czego nie wiedzą o nim inni, nawet jego przełożeni. To stawia go w dziwnej sytuacji, ponieważ jest więźniem, nauczycielem, ale i powiernikiem... Między Gillesem i Kochem nawiązuje się relacja, która podważa realną relację między oficerem SS a więźniem w rzeczywistości obozowej. Każdy błąd Gillesa może oznaczać śmierć. Gdy raz zostaje skazany za błąd, to nawet w gorączkowym śnie mówi swoim fantastycznym językiem. Język to dla Gillesa również swoisty **bunt i schronienie** w rzeczywistości obozowej, **język tworzy świat**, w którym nasz bohater się chowa. To metafora ograniczenia człowieka, osaczenia, bo bohater staje się zakładnikiem tworzonego języka.

W ostateczności język okaże się poza obozem bezużyteczny, ale staje się **listą ofiar**, modlitwą za zmarłych. Język staje się zatem **świadectwem**. Sztuczny język jest bronią, z której zostaje „raniony” dumny, wyniosły Niemiec, jednak ten sam język zostanie zrozumiany w kontekście. Dokładność zabijania w obozie, skrupulatność oprawców (tworzenie list więźniów) ratuje, bo kiedy obóz się rozpada, system języka pozostaje, a wraz z nim pozostają nazwiska. Gilles pamięta je wszystkie - 2840.

Zakończenie filmu pokazuje, że bohaterowie uczyli się dwóch różnych języków. Jeden uczył się i mówił językiem fantazji, równie pustym jak jego nieludzka ideologia, drugi uczył się języka wszystkich, którzy padają ofiarą tej ideologii.

FAZA PODSUMOWANIA

Tę część lekcji nauczyciel podsumowuje, cytując najśłynniejszą maksymę Ludwiga Wittgensteina, napisaną w okopach I wojny światowej, która definiuje związek między światem a językiem, który ten świat próbuje opisać: **„Granice mojego języka wskazują granice mojego świata”**. Uczniowie w kontekście rozważań podjętych podczas lekcji interpretują te słowa.

Na koniec nauczyciel może zwrócić uwagę uczniów, że w wielu wspomnieniach byli więźniowie wspominają o różnorodności języków, bowiem do obozu trafiali Żydzi, Polacy, Romowie, Rosjanie, Węgrzy, Włosi. Jednak potrafiono i w tej sytuacji znaleźć wspólne formy porozumiewania się, np. tworząc lagersprache - gwarę obozową.

O języku wspomina również reżyser filmu, Vadim Perelman, który pochodzi z żydowskiej rodziny, urodził się na Ukrainie, ale później emigrował do Kanady: „Kiedy dotarliśmy do Kanady, znałam może dziesięć słów. Nauka języka była dla mnie zbawieniem, odkrywasz siebie na nowo z nowym językiem. Dla mnie język to także wolność”¹. O bohaterze swojego filmu powiedział: „Koch pisze wiersz w tym obcym języku, w którym może wyrazić uczucia, jakby nie ufał swojemu własnemu językowi. Nieznany język czynił go bardziej ludzkim”².

ZADANIE DOMOWE (dotyczy lekcji języka polskiego):

Do wyboru:

1. Obejrany film nie trywializuje Holokaustu, posługuje się symbolami, opisując bardzo kameralną relację między Gillesem a Kochem. Na końcu filmu śmiejemy się z Niemca, a w zadumę wprowadza nas wyczyn Gillesa. Udowodnij, że reżyser w swoim filmie do zobrazowania historii użył różnych kategorii estetycznych, np. komizmu, tragizmu, patosu, groteski. Podaj konkretne przykłady i wyjaśnij ich funkcjonalność (celowość użyciu).
2. Wyjaśnij, odwołując się do treści filmu, na czym polega jego „głęboki humanizm” – bo tak o filmie mówi sam reżyser Vadim Perelman.

1. M. Köhler, *Trauer & Humor - Vadim Perelman über "Persischstunden"*. Ein Interview mit Vadim Perelman über seinen Film „Persischstunden”, <https://www.filmdienst.de/artikel/43913/interview-vadim-perelman-uber-persischstunden> [dostęp: 13.02.2021]

2. Ibidem.

POUFNE LEKCJE PERSKIEGO



SCENARIUSZ LEKCJI

**GODZINY WYCHOWAWCZEJ
DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH**

SIŁA PAMIĘCI, KTÓRA MOŻE OCALIĆ

Autor: dr Jolanta Wróblewska, polonistka, filmoznawczyni



Czas trwania lekcji: 45 minut

CELE LEKCJI:

- analizuje i interpretuje kadry filmowe;
- wskazuje i odczytuje ukryte sensy, metafory w filmie;
- charakteryzuje różne rodzaje pamięci.

Metody i formy pracy:

- mapa myśli;
- burza mózgów;
- karta pracy;
- praca indywidualna i praca w grupie.

Środki dydaktyczne

- karty pracy;
- kadry filmowe.

Przygotowanie do lekcji

Oglądamy z uczniami w kinie film „Poufne lekcje perskiego”. Przed lekcją prosimy, aby zastanowili się nad sceną, która pojawia się na początku i na końcu filmu, w której widzimy płonące dokumenty. Zainteresowani uczniowie szukają informacji na temat powiedzenia *rękopisy nie płoną*.



Przebieg lekcji

FAZA WSTĘPNA

Rozmawiamy z uczniami o tym, co symbolizuje scena palenia dokumentów. Słownik symboli podpowiada, że ogień to symbol bardzo wieloznaczny, może oznaczać: *wieczność, ciepło, miłość, piekło, karę, zło, męczeństwo, ofiarę, zniszczenie, prześladowanie, ochronę, prawdę* itd.

Pytamy uczniów, które z tych znaczeń można wykorzystać do zinterpretowania sceny filmowej i dlaczego?

Przewidywane odpowiedzi:

zło, zniszczenie – bo przecież płoną dokumenty, które powinny pozostać dla potomnych, dla rodzin, to dowód niemieckiej zbrodni;

męczeństwo, ofiara – w symboliczny sposób płoną nazwiska ofiar obozu, którzy zginęli z rąk Niemców;

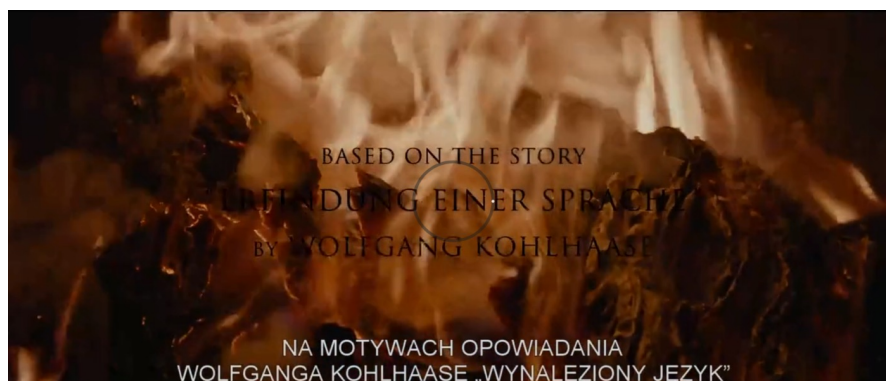
ochrona, prawda - płonące dokumenty to również symbol pamięci, której nie można zniszczyć, ona przetrwa wbrew wszystkiemu;

Na zakończenie tej części lekcji rozmawiamy z uczniami o znaczeniu skrzydlatych słów **rękopisy nie płoną**. Mogą również zabrać głos uczniowie, którzy wcześniej wyszukali informacji na ten temat.

Przewidywane odpowiedzi:

Słowa pochodzą z powieści „Mistrz i Małgorzata” Michaiła Bułhakowa, w której tytułowy bohater pali swoją powieść, bo została skrytykowana przez cenzurę komunistyczną. Jednak wbrew spaleniu rękopisu, słowa te mówią o tym, że twórczość pisarza staje się nieśmiertelna przez to, że każde słowo przechowuje on w swojej pamięci. A choćby nawet udało się go zgładzić - „narodzi się nowy” twórca, który spisze historie otaczającego go świata.

FAZA REALIZACJI



Zdj. 1 Początkowy kadr filmu „Poufne lekcje perskiego”.

Podsumowując, filmowy obraz płonących dokumentów to symbol prawdy, pamięci o więźniach obozu. Choć listy zostały spalone przez Niemców, to pamięć o ofiarach pozostaje w pamięci potomnych, w tym wypadku to pamięć bohatera filmu, a jego opowieści słuchają inni.

Informujemy uczniów, że tematem naszych dzisiejszych zajęć jest PAMIĘĆ.

„Poufne lekcje perskiego” to kolejny film opowiadający o czasach II wojny światowej. Film operuje obrazami, dlatego proponujemy uczniom pracę z konkretnymi kadrami filmowymi. Dzielimy klasę na grupy, a każda z nich otrzymuje do analizy i interpretacji dwa kadry filmowe (Karty pracy 1-4):

1. Opisz, co widzisz w kadrach.
2. Co ten obraz symbolizuje, jakie treści ukryte można z niego wyczytać?
3. Co te kadry mówią o pamięci, pamiętaniu.

Przewidywane odpowiedzi:

Grupa 1.

Np. Oba kadry pokazują więźniów przy pracy. Ich postacie są małe, jest ich dużo. Są sportretowani w zbiorowości (kamera jest ustawiona u góry, perspektywa lotu ptaka) i przypominają krzątające się mrówki. Są razem, obok siebie, a jednak każdy z nich jest jakby osobny, samotny. Nie rozmawiają ze sobą, są bardzo skupieni na wykonywanej pracy. Niewidoczne są ich twarze, nie wiemy, co przeżywają. Kadry mogą symbolizować bezdusność obozu, w którym każdy człowiek stawał się tylko drobnym, niepotrzebnym elementem. Więźniowie byli wykorzystywani do pracy, żeby nie musieli za bardzo myśleć o swoim położeniu. Bohaterowie obu kadrów są do siebie podobni, przeżywają ten sam los. Filmy często pokazują masowość, zbiorowość, żeby ukazać rozmiar zbrodni wojennej.

Grupa 2.

Np. Pierwszy kadr pokazuje bramę obozu z ironicznym napisem, wieżę strażniczą i dymiący komin. Drugi kadr prezentuje bawiących się przy ognisku, poza obozem Niemców, którzy są radosni, uśmiechnięci. Ktoś gra na akordeonie, a inni piją, jedzą i śpiewają. Ważniejsi przełożeni siedzą na leżakach. Wśród Niemców są również kobiety. Oba kadry są kontrastowe, bo pierwszy pokazuje miejsce, w którym więźniów się zamyka i pilnuje, a drugi pokazuje zabawę ich oprawców, jakby sytuacja wojny nic nie zmieniła w ich codziennym życiu. Obrazy pokazują radosnych katów, podkreślając ich bezdusność. Filmy fabularne sporadycznie prezentują takie ujęcia, raczej pokazuje się bestialskość Niemców i to, jak znęcają się nad więźniami. Natomiast te kadry przypominają, że Niemcy bawili się, rozrywka była dla nich ważna w czasie wojny.

Grupa 3.

Np. Oba kadry pokazują głównego bohatera przy oknie. Linie pionowe i poziome w oknie tworzą rodzaj kraty, zamknięcia i przypominają o trudnej sytuacji. Twarz Gillesa jest smutna, ale patrzy, obserwuje, chce widzieć. Okna odgradzają go od świata, stanowią barierę. Kadry są symbolem samotności bohatera i jego ograniczeń, bo jest więźniem. Pokazują również indywidualną, subiektywną pamięć.

Grupa 4.

Np. Kadr pokazuje wnętrze namiotu, w którym przy stołach siedzą żołnierze i inni ludzie. Bohater filmu jest praktycznie niewidoczny, siedzi zgarbiony po prawej stronie. Drugi kadr pokazuje jego twarz pełną pokory, zmęczenia, cierpienia. Odwołując się do treści filmu wiemy, że Gilles jest wreszcie bezpieczny, a pytany przez angielskiego oficera, ilu więźniów przeszło przez obóz, odpowiada, że może 25 000 lub 30 000. Zwraca jednak uwagę, że nazwiska są w rejestrze, który sam pisał. Kiedy słyszy o spalonych archiwach, podnosi głowę i zaczyna mówić: Aaron, Jakob, Ruth, Rebecca... To pamięć Gillesa, nazwiska więźniów obozu. Z jednej strony jego pamięć jest cenna, nawet bezcenna, ale wydaje się również ciężarem (pochylona twarz, zamknięte oczy).

Po prezentacji wyników pracy uczniów nauczyciel proponuje kolejny trop interpretacyjny filmu – **twórcy filmu zbudowali pomnik pamięci dla więźniów obozów koncentracyjnych**. Uczniowie wypowiadają się w swobodnej rozmowie.

Warto wspomnieć, co na temat filmowej historii powiedział sam reżyser: „Mój scenarzysta, Ilya Zofin, będąc nastolatkiem w Związku Radzieckim, przeczytał w niemieckojęzycznej gazecie historię, która została opisana w scenariuszu. Dopiero później okazało się, że podstawą tego artykułu było opowiadanie *Wynalezienie języka* Wolfganga Kohlhaase'a z 1952 roku. [...] Dodałem do tej historii więcej fragmentów innych historii o przetrwaniu, o których sam słyszałem wiele razy”¹.

Reżyser zatem filmuje historię, która staje się **uniwersalna** i oddaje losy wielu bezimiennych ofiar. W czasie wojny było wielu ludzi, którzy nie pozostawiając żadnych śladów, zniknęli, pozostają nieznani, ponieważ np. archiwa i listy potrzebne do śledztwa zostały spalone przez hitlerowców w obozach. „Poufne lekcje perskiego” kładą nacisk na indywidualne losy, bo każde ludzkie życie jest ważne.

FAZA PODSUMOWANIA

Na zakończenie lekcji prosimy uczniów, aby wymienili inne tytuły znanych im filmów, które podejmują temat Zagłady.

Pytamy również prowokacyjnie, czy powinny powstawać kolejne filmy o tej tematyce?

Na koniec nauczyciel może podzielić się swoim świadectwem, np.

*Trzeba mówić o trudnych problemach Zagłady, powinny powstawać kolejne filmy o Holokauście. Umierają ostatni świadkowie i nie mogą już dawać świadectwa tego, co sami przeżyli, zatem **sztuka musi to robić. Filmy manifestują to, że pamiętamy**. Choć pewnych rzeczy nie można przedstawić i nie powinniśmy odtwarzać wstrząsających, bardzo drastycznych obrazów Holokaustu, to sztuka znajduje kolejne sposoby przedstawiania tego, czego realnie przedstawić się chyba nie da (np. film Laszlo Nemesa „Syn Szawła”, który pokazuje pracę Sonderkomando, nie pokazując praktycznie wnętrza krematorium). Film Perelmana pokazuje z szacunkiem cierpienie ofiar, choć stosuje ironię, komizm, absurd, patos, a początek historii wydaje się nawet surrealistyczny – Żyd, który udaje Persa...*

Karty pracy:

Grupa 1.

1. Opisz, co widzisz w kadrach.
2. Co ten obraz symbolizuje, jakie treści ukryte można z niego wyczytać?
3. Co te kadry mówią o pamięci, pamiętaniu.

¹ M. Köhler, Trauer & Humor - Vadim Perelman über "Persischstunden". Ein Interview mit Vadim Perelman über seinen Film „Persischstunden“, <https://www.filmdienst.de/artikel/43913/interview-vadim-perelman-uber-persischstunden> [dostęp: 13.02.2021]



Zdj. 2-3

Grupa 2.

1. Opisz, co widzisz w kadrach.
2. Co ten obraz symbolizuje, jakie treści ukryte można z niego wyczytać?
3. Co te kadry mówią o pamięci, pamiętaniu.



Zdj. 4-5

Grupa 3.

1. Opisz, co widzisz w kadrach.
2. Co ten obraz symbolizuje, jakie treści ukryte można z niego wyczytać?
3. Co te kadry mówią o pamięci, pamiętaniu.



Zdj. 6-7

Grupa 4.

1. Opisz, co widzisz w kadrach. Odwołaj się również do sceny filmowej.
2. Co ten obraz symbolizuje, jakie treści ukryte można z niego wyczytać?
3. Co te kadry mówią o pamięci, pamiętaniu.



Zdj. 8-9